

Hayvanlar da cezalandırılır

Orhan Bey: Risâle-i Nur'da Lem'alar adlı eserde geçen; "Âkilü'l-lahm (etçil) hayvanların helâl rızıkları vefat etmiş hayvanların etleridir. Hayatta olan hayvanların etleri onlara haramdır. Eğer yeseler, ceza görürler. 'Boynuzsuz olan hayvanın kisası kıyamette boynuzludan alınır' diye ifade-i hadisiye gösteriyor ki: Gerçi cesetleri fena bulur. Fakat ervahları bâkî kalan hayvanat mabeyninde dahi, onlara münasip bir tarzda, dâr-ı bekada mücazat ve mükâfatları vardır. Ona binaen, canavarlara sağ hayvanların etleri haramdır, denilebilir" 1 cümlesini açıklar mısınız?"

Fıtrattan ve nastan (âyet ve hadislerden) delil ihtivâ eden bu paragraftaki hükümler, canavarlar da dâhil bütün canların tâbi oldukları hukukun şeriat-ı fitrîden okunup tercüme edilerek ulaşıldığı hükümlerdir. Bediüzzaman'a göre şeriat ikidir: 1- Allah'ın kelâm sıfatından gelen ve insanların sorumlu oldukları şeriattır. 2- Allah'ın irade sıfatından gelen ve melekleri sorumlu kılan şeriat-ı fitriyedir. 2 Şeriat-ı fitriye, Allah'ın kâinata, tabiata koyduğu fitrî kanunlardır.

Şeriat-ı fitriyeye göre meselâ, dağdaki etobur hayvanların, canlı hayvanları parçalayıp yemeleri haramdır. Yerlerse cezaları gecikmez, derhal verilir. Burada kendisinden hüküm verilen şeriat-ı fitrî, Bediüzzaman'a göre beşer fehminin düsturlarını değil, meşiet-i İlâhiyenin düsturlarını ihtiva ediyor. Mesnevî-i Nuriye'de açıklandığına göre, meşiet-i İlâhiyenin düsturları insan aklına tabi değildirler. Kalp, his ve istidatlar ise şeriat-ı fitriyeye tâbidirler. Bu bakımdan kalp, his ve istidatlardan beslenen davranışlar, şeriat-ı fitriye düsturlarına göre karşılık bulur, cezalandırılır.

Meselâ bir çocuk, eline aldığı bir kuşu veya bir sineği öldürse, şeriat-ı fitriye düsturlarından şefkat hissine muhalefet ettiğinden ceza olarak düşüp başının kırılması hak olur. Bu musîbet o muhalefete cezadır. Veya bir dişi kaplan, öz evlâtlarına karşı beslediği şiddetli şefkat ve himaye hissini nazara almayarak, zavallı

bir ceylanın yavrucuğunu parçalayıp yavrularına rızık yaparsa, kendisi de bir avcı tarafından öldürülmeyi hak eder. Şefkat ve himaye hissine muhalif davrandığı için aynı musîbete maruz kalır. Nitekim Bediüzzaman'a göre, kaplan gibi hayvanların helâl rızıkları, ölü hayvanlardır. Sağ hayvanları öldürüp rızık yapmak, şeriat-ı fitriyece haramdır. 3

Anlaşıyor ki, hayvanlara göre haram helâl ölçülerini kâinat kitabı, yani Allah'ın kâinata koyduğu kanunlar belirliyor. Allah hayvanları şefkat ve merhamet hisleriyle birlikte yaratmıştır. Bir hayvan ne kadar da yırtıcı olsa, ruhuna konulmuş şefkat ve merhamet hissiyle canlı hayvanlara zarar vermemekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğü ona Allah'ın Rahman ve Rahîm isimleri fitrî olarak yüklemiştir. Et yiyici hayvanlar bu bakımdan ölmüş hayvanları sevk-i İlâhî ile derhal hissederler, bulup yerler; fakat ölmemiş hayvanlara saldırmazlar. Yüreklerindeki merhamet hissi buna engel olur.

Eğer yırtıcı hayvanlar ölmemiş hayvanlara arsızca, merhametsizce, aç gözlü biçimde saldırıp öldürüp yerlerse, fitratlarına konulmuş rahmet kanununa muhalif hareket etmiş olurlar ve rahmet kanunu hükümlerine göre ceza alırlar. Yani meselâ bir avcının silâhına merhametsizce hedef olurlar. (Avcı, eğer haksız ve gerekçesiz biçimde öldürmüştü, o da bunun hesabını dünyada veya mahşerde öder. O ayrı meseledir.)

Hayvanların cüz'î iradeleri insanlar kadar gelişmiş olmasa da, vardır. İçlerindeki sevk-i İlâhîye kanaat etmeyip, aç gözlülük ve hırsıyla hareket ederlerse, ceza görmeyi hak ederler.

Burada dikkatimizden kaçmayan bir diğer husus da, hayvanların mahşerde kendi his ve istidatları çerçevesinde muhakeme edileceği hususudur.

Buna göre:

1- Mahşerde Allah'ın huzurunda toplanan sınıflar içinde her türlü hayvanât da vardır. Nitekim bu husus âyetle de sabittir: "Yeryüzünde gezen her türlü canlı ve iki kanadıyla uçan her tür kuş, sizin gibi birer ümmetten başka bir şey değildir. Biz Kitap'ta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonunda hepsi Rablerinin huzuruna toplanıp getirilecekler."4

2- Mahşerde hayvanlar için de sorgu suâl olacaktır. Nitekim Bediüzzaman Hazretleri, "Boynuzsuz olan hayvanın kisası kıyamette boynuzludan alınır" 5 hadis-i şerifinden hareketle, hayvanların cesetleri fena bulsa da, ruhları bâkî olduğundan, bâkî ruhlarına münasip biçimde kendileri için hesap, ceza ve mükâfatın söz konusu olduğunu kaydediyor.

Dipnotlar:

- 1- Lem'alar (Yeni tanzim), s. 610.
- 2- Hakikat Çekirdekleri: 107; Lemaat: (Sözler: 669)
- 3- Mesnevî-i Nuriye, s. 64.
- 4- En'am Sûresi: 38.
- 5- Müsned, 1/72; 2/235, 323, 363, 442.
- 6- Lem'alar (Yeni tanzim), s. 610.